

(C) برخه: د شتمني سوابق او یادبینتونه

1

څلورم ټوست: د پسوندو محصولات او د هغې د اسنادو ساتنده

اصطلاح ګانی

2

- Culling: د ضعیفو څارو یو حلالوں (د نژاد د اصلاح کولو یا هم د هغوي د زیات تولید ورکول او یا هم له زیاتي ګنې څخه د مخنیوی لپاره).
- Ear notch : د غورن غوڅونه یا سوری کول
- RFID : د رادیوی فریکونسیو پیژندگلو.

د پسونو د محصولاتو لپاره د اسنادو او سوابقو ساتنه ولی

اهمیت یا ارزبنت لري؟

3

د پسونو د ګلو یا رمو د اسنادو او سوابقو ساتنه د مالداری یو له مهمو او غوره و سيلو څخه دي چي ستاسي د عملياتو د ګټورتوب د زياتوالی سبب کېږي.

- د سوابقو او اسنادو ساتنه د پسونو په ګلې یا رمي په ګټورتوب باندي په مستقيمه توګه تاثير لري.
- ټول مالداران باید د خپلې رمي په اړه مختلف نوعه اسناد او سوابق وساتي.
- د پسونو اساسی ارقام او احصائيه تر څيرني لاندي نيسی او هغه له خپل ټان سره ساتي ترڅو چي په اسانۍ سره د حيواناتو په زياتوالی باندي پوه شي.

د پسونو د محسولاتو لپاره د اسنادو او سوابقو ساتنه ولی اهمیت یا ارزښت لري؟

4

- د هر یوه پسه په جلا توګه ساتنه مونږ سره د څارویو په درملنه او تداوی کي هم مرسته کوي (د بیلگی په توګه هغه څاروی چي واکسين شوي دي او هغه څاروی چي نه دي واکسين شوي ...).
- د اسنادو او سوابقو ساتنه د څارویو په له منځه وړلو او حلاللو (Culling) کي هم مرسته کوي. د بیلگی په توګه هغه شمیر پسونه چي د ګلې یا رمي په منځ کي ناروغه یا ضعيف دي، باید داسي څاروی له رمي یا ګلې څخه لري کړل شي.
- ټني څاروی باید چي په نښه کړل شي.

د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

5

د اسنادو او سوابقو ساتنه د څارویو په ځانګري توګه د پسونو په محصولاتو کي یو مهم عمل دی.

- د حیوانی اسنادو او سوابقو ساتنه د څارویو په نښه کولو سره پیل کېږي.
- د تل لپاره : دا نوعه په نښه کول(تشخيص) باید د تل لپاره وي ترڅو په دي توګه د هغوي په تول ژوندانه کي پېژندل شي.
- د زوروالى او ضایع کیدلو پر وړاندې د نښي مقاومت: اکثره تشخيصي نوعي(ښانونه) ضایع کېږي او یا هم زړېږي، پس باید چي کوبنښ وشي ترڅو چي د څارویو د مقاومي ښانونو څخه استفاده صورت ونيسي.
- نښه باید چي له وړاندې فاصلې څخه د لوستلو وړ وي: نښي یا هم د څارویو پېژندګلو باید نسبتاً له وړاندې فاصلې څخه ولوستل شي.
- آسانه استعمال: هره نوعه نښه(د څاروی پېژندګلو) چي په کار وړل کېږي، باید د هغې د استعمال لاره د مالدار لپاره آسانه وي.
- غوبنتل شوي معلومات باید وړاندې کري: ځني مالداران دا خوبن ګنبي ترڅو چي زيات معلومات د څارویو په نښه کولو کي ولري: د بیلګي په توګه د زیرون نیټه، مور(dam)، پلار(sire) او د تولد نوعه او داسي نور...

د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

6

- ځني له مالدارانو څخه د غور لپاره ځوندي انتخابوي، او په ځنيو مواردو کي دوه د غور ځوندي هم په څاروي باندي ځورندوي.
- د غور ځونديو د مختلفو ډولونو ډيزاينونه، اندازي او د هغوي زيانونه او ګتي:
- ❖ برنجي (Brass)
 - د نويو تولد شوو ورغمومو لپاره غوبنتل شوي يا مطلوب وي.
 - لب وزن لري
 - لوستل د هغې مشکل يا ستونزمن وي.



د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

7

پلاستيکي Plastic •

- پرته له دي چي څاروی ونیسو(تماس ورسه پیداکړو) په آسانۍ سره لوتل کېږي.
 - په مختلفو رنگونو او اندازو سره شتون لري.
 - مخکي تر مخکي د یوه عدد پواسطه مهر کېږي او یا هم خالی پرینېو دل کېږي.
 - په نسبې توګه د ضایع کيدلو زیات میزان لري. نشانی های (DNA)
 - د (DNA) نښانونه
- ❖ د غور نسج د نښه کولو په جريان کي لري کېږي او په سرتې لې شکل سره هغه زيرمه کيدلى شي او د راتلونکي استفادې لپاره تیوب لېيل (په نښه) کړئ.



د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

• **Placement چای نیونکی**

- د غور په لاندنې غضروفې یا نرمۍ په منځنې برخه کي داغ کېږي.
- د غور له حاشې نه په دومره اندازې سره لری اوسي چې د راتلونکی نمو په نتیجه کي له منځه لار نه شي.
- ځني له مالدارانو څخه اضافي معلومات لکه د تولد نیټه، د څاروی نوعه د غور د ځورندې باندي درج کوي.
- د نورو معلوماتو برابرول
- لوړۍ شمیره – د څاروی د تولد یا زیریندې له کال نه عبارت ده.
- د مختلفو نسلونو او ګلونو لپاره مختلف رنگونه په کار وړل کېږي.
- په ځنيو موادردو کي مختلف رنگونه د مالکیت بیانونکي وي.
- د خاوند نوم یا د نوم مختلفه هم د غور په ځورندې باندي نوشته کيدلی شي.

د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

9

- خال کوبې کول له هغې نښې نه عبارت دی چې په دائمي توګه په څارويو کي باقی پاتي کېږي.
- د څارويو په غورونو کي د خال کوبې لپاره د ستنو پواسطه شمیري او توری کاریږي.
- له دي نه وروسته په سوريو باندي رنگونه و هل کېږي ترڅو چې شمیري او توری د لوستو وړ ورگرځي.
- ضرر يا زيان - له وراندي فاصلې څخه په شکل باندي لوستل کېږي.

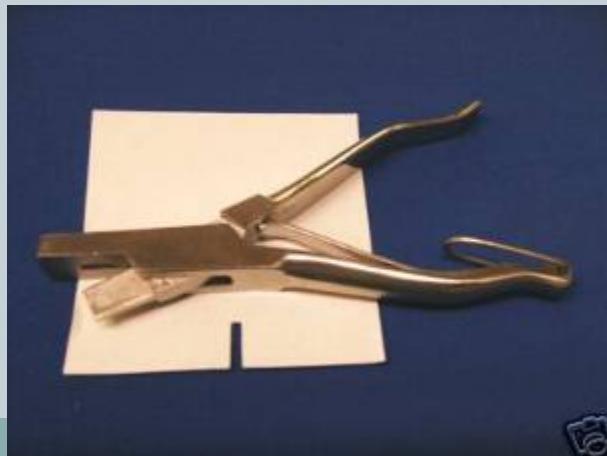


د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

10

خنی له مالدارانو څخه دي ته ترجیح ورکوي ترڅو چې د روغumo غورونه سورۍ کړي.

- د غور سورۍ یا غوڅونه د V په شکل او کوچنۍ وي.
- بنایي دا نوعه سورۍ په نړیوال کودی سیستم سره وي او یا هم د مالدار په خوبنې وي.
- د ساده تشخیص لپاره په کار ورل کېږي او له نسبتاً لري فاصلې څخه لوستل کېدلې



د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

11

- حيواني تشخيص يا نښاني کول په الکترانيکي توګه د ورځي په تيريدو سره پراخېندي.
- رadioيي فريكونسيو (RFID) د تشخيص تکنالوژي په چټکي سره نمو کړي ده.
- د برقي الاتو پواسطه د غورن په نښه کول - وروکي تراشونکي (microchip او مسي بناخ په غورن سورى کونکي استندرد پلاستيکي آله) standard plastic (ear tag کي شتون لري.
- وروکي توبونکي آله د څارويي د پوستکي لاندي پيوند شوي يا په څارويو کي ورل شوي ده. Microchip له يو وروکي توبونکي نه عبارت دی چي د مينياتوری خپله کارکونکي رadio او آنتن لرونکي وي.



د پسونو په نښه کولو تګلاري کومي دي، هغه تشریح او روښانه کړئ؟

12

- د ځارویو د تشیخص لپاره د رنګونو داغونه او نښاني ګانی په کار وړل کېږي.
- ډیری له مالدارانو څخه خپل ورغومي له والدينو څخه په یو له شمېرو په رنګه توګه داغ کوي.
- درنګ د زیات استعمال څخه باید چې مخنيوی وشي ترڅو چې د وړیو کیفیت وسائل شي.
- چسپکونه، تباشير او سم پاشونکي په مختلفو رنګونو سره شتون لري ترڅو چې په چټک تشخیص کي مرسته وکړي.
- دا نوعه رنګونه د ځاروی په ملا یا سر باندي په کار وړل کېږي.
- د تشخیص دا میتود معمولاً د هغو څارویو د نښاني کولو لپاره په کار وړل کېږي چې بنایي په نښه شوې څاروې د مثل تولید وکړي او یاهم بنایي د مثل تولید ونه کړي، واکسین شوې وي او یا هم واکسین شوې نه وي.

Temporary Identification نشانی (مؤقتی تشخیص)

13



د پسونو په ګله یا رمه کي د اسنادو د ساتني له کومو نوعو سیستمونو څخه استفاده صورت نیسي؟

14

- ځني له مالدارانو څخه په ډيره کمه اندازه معلومات د پسونو د نښه کولو لپاره په کار وردي، په داسي حال کي چي ځني یي په ډير تفصيلي توګه کاروي.
- هر ګله چي د اسنادو او سوابقو د ساتني سیستم انتخاب شي، مالداران باید د تولید ټولي موخي یا هدفونه په خپل فکر کي ولري.
- مخکي له دي څخه چي د سوابقو د ساتني د سیستم څخه استفاده صورت ونیسي، پس استفاده کونکي باید چي په غوبنټل شوی سیستم کي مطلوبو معلوماتو باندي پوه شي.

د پسونو په ګله یا رمه کي د اسنادو د ساتني له کومو نوعو سيستمونو څخه استفاده صورت نېسي؟

15

- Mothering ability د مورني وظيفو یا دندو د سرته رسولو توان.
- Vigor of the lambs د نمو قدرت او توان
- Birth weights of lambs د ورغمو د لنگوان د وخت وزن
- Weaning weights د شيدو اخستلو د دوران وزنونه.
- ۱۲۰-day weights د ورځو وزن

- Sire and dam د څاروي مور او پلار
- Lambing date د ورغمو د زيريدني نيته
- Sex of lambs د ورغمو جنس
- ID of lambs د ورغمو پيژندګلو
- Lambing ease د لنگون د دوري تکلیف یا اسانوالی.

مرور / خلاصه(لندیز)

16

- د پسونو د سوابقو (اسنادو) د ساتني د درک او فهم اهمیت.
- د پسونو د نبناي کولو (داع، پري کول او نور) د پیژنسلو د اهمیت پیژنسل.
- د هغو سیستمونو تشخیص کول چي د پسونو د اسنادو په ساته کي په کار ورل کېږي.
- د سوابقو د مختلفو فورمو تكمیلول کومي چي په پسونو کي په کار ورل کېږي.